

Skoler, at man ved den derved fremkomne forøgede Indtægt kan blive i Stand til at lønne sine Lærere saaledes, at disse Skoler kan vente at faa en Lærerstab, som er den Opgave, der stilles dem at røgte, voksen. *Enten* maa altsaa de private højere Almenskoler udenfor København ophøre at eksistere, *eller* de maa støttes saaledes fra Statens Side, at deres Eksistens derved betrygges, navnlig saaledes at de kan byde deres Lærere nogenlunde de samme Kaar, som Statsskolerne og de kommunale højere Skoler byder deres, *eller* ogsaa maa de overgaa til Staten. Det er ogsaa de to sidste Muligheder, som er udtrykte ved den Henvendelse, der fra disse forskellige Skoler er kommet til Staten, og som har givet Anledning til det foreliggende Lovforslag. Medens 3 Skoler — som allerede nævnt af den højtærede Undervisningsminister — vedvarende ønsker at være Privatskoler, men beder om at faa et Statstilskud i Lighed med det, der er tilsikret de private højere Skoler i København, har Resten, de 5 Skoler, ønsket at gaa over til Staten. De 3 Skoler, der vedvarende ønsker at være Privatskoler, ønsker vel nok det af forskellige Grunde, men Forholdet er vel for dem alle dette, at de særpræges, og navnlig da for de 2 Skolers Vedkommende, paa en saadan Maade, at man tør regne med, at Forældrekrederne, som slutter sig om disse Skoler, netop for at bevare dette Særpræg er villige til at bringe betydelige Ofre.

Det Parti, paa hvis Vegne jeg har den Ære at tale, kan da ganske dele Ønsket, som er kommet frem vedrørende denne Sag, idet vi mener, at det er fornødent, at de Skoler, hvorom Talen er her i Lovforslaget, fremtidig bevares. Vi erkender ogsaa, at det er fuldkommen forstaaeligt, at de respektive Kommuner, hvori disse Skoler er beliggende, ikke har ønsket at overtage dem paa tilsvarende Vilkaar som de, hvorunder Københavns, Frederiksberg og Gentofte Kommuner har overtaget en Række private Skoler. Det vilde nemlig ganske aabenbart blive betydeligt dyrere for de forskellige Kommuner at overtage dem paa disse Vilkaar end efter den Statovertagelse, som der her er Tale om. Men det forekommer mig unægtelig, at man burde have bestræbt sig for at opnaa nogenlunde ensartede Regler for Kommunernes Ydelse ved Statens Overtagelse af disse Skoler. Om man har bestræbt sig derfor, ved jeg ikke; det er

muligt, at man fra Ministeriets Side har gjort det, men i alt Fald har disse Bestræbelser ikke ført til noget Resultat. Jeg skal selvfølgelig erkende, at det er vanskeligt at opnaa saadanne ensartede Overgangsbestemmelser for alle 5 Skolers Vedkommende, ikke mindst uden Hensyn til, at de 2 af dem er Kostskoler, og i alt Fald disse to tæller vel nok Elever fra mange forskellige Steder i Landet, men jeg synes dog, at man burde have kunnet tilvejebringe et fælles Grundlag, og dette er ingenlunde sket. Hvad Skolerne i Esbjerg, Odense og Svendborg angaar, ja, saa overtages de paa de Vilkaar fra Statens Side, at Skolens Aktiver overgaa til Staten uden noget Vederlag og uden nogen Gældsforpligtelser, ogsaa uden Pensionsforpligtelser, men Værdien af det Aktiv, Staten derved erhverver, er højst forskellig i de tre Byer. Derimod er Spørgsmaalet om, hvilket Tilskud de forskellige Kommuner skal give til Skolens fortsatte Drift, højst forskelligt afgjort. Medens Odense Kommune til Driften af Frk. Wintellers Gymnasium har tilsagt et Tilskud af 3 300 Kr. aarlig, er, saa vidt jeg kan se, Spørgsmaalet om, hvilket Tilskud Esbjerg skal give til den fortsatte Drift af Esbjerg Gymnasium, ikke afgjort. Jeg har ganske vist set, at den højtærede Minister har udtalt i Folketinget, at Spørgsmaalet er afgjort, men der er ikke for mig oplyst noget om, paa hvilken Maade dette er sket. Ogsaa Svendborg Byraad har forbeholdt sig nærmere at overveje, hvilket Bidrag det vil yde, maaske er dettes Størrelse fastsat gennem Forhandling mellem Byraadet og den højtærede Minister, men jeg kan ikke se, der er oplyst noget om, hvor stort det er. — Hvad endelig de to Kostskoler, Rungsted og Birkerød, angaar, skal Staten overtage Skolernes Bygninger og Inventar for en vistnok meget rimelig Pris, henholdsvis 260 000 og 215 000 Kroner, medens de to Kommuner, Hørsholm og Birkerød, hver har givet Tilsagn om 5 000 Kroner aarlig til Skolernes Drift.

Som sagt, det er højst uensartede Betingelser, der er tilvejebragte for denne Overtagelse. Det, som Staten faar, er forskelligt, og det, den kommer til at yde, er i og for sig ogsaa forskelligt, for der er neppe Tvivl om, at der, hvor det, som Staten faar, har den mindste Værdi, fordi vedkommende Bygninger og Inventarium er forældet og utilstrækkeligt, vil det, som Staten kommer til at yde for at bringe disse Institutioner i den Tilstand, hvori